

Jerzy Maciejczuk

Kamienna Stara, gm. Dąbrowa
Białostocka, woj. białostockie, St. 18,
AZP 25-88/57

Informator Archeologiczny : badania 24, 14-15

1990

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

kości oraz nieliczne krzemienie. Do najciekawszych znalezisk należy fragment glinianego modelu topora oraz, miniaturka czarki z guzkiem na wylewie. W stropowych warstwach obiektu oprócz ceramiki kultury pucharów lejkowatych znaleziono nieliczne ułamki naczyń kultury strzyżowskiej i kultury lużyckiej.

Obiekt 13/90 został odkryty na głębokości 40 cm. Tworzyło go koliste zaciemnienie o średnicy ok. 110-120 cm; przekrój pionowy miał kształt trapezowaty z płaskim dnem sięgającym głębokości ok. 58-63 cm. W jamie znaleziono niewielką ilość ceramiki oraz popękane naczynie dwustozkowe z czterema guzkami pod wylewem imitującymi uszka.

Obiekt 14/90 zaczął się rysować na głębokości 60 cm jako koliste zaciemnienie o średnicy ok. 140 cm. W wypełniku znaleziono nieliczne ułamki kości i ceramiki, którą można zakwalifikować do kultury pucharów lejkowatych.

Wykopaliska zakończone.

Grzybowo, gm. Września woj. poznańskie St. 1 i 2 patrz wczesne średniowiecze

Grzybów, gm. Staszów
woj. tarnobrzeskie
St. 1 AZP 92-68/2

Biuro Badań i Dokumentacji Zabytków
w Tarnobrzegu

Badania prowadził mgr Krzysztof Garbacz. Finansowało BBIDZ w Tarnobrzegu. Szósty i ostatni sezon badań. Grobowiec II kultury pucharów lejkowatych. Cmentarzysko kultury przeworskiej. Pochówki zwierzęce.

Badania przeprowadzono w lipcu 1990 r. Przebadano obszar o powierzchni ok. 300 m². Grobowiec II kultury pucharów lejkowatych.

Odsłonięto do końca obstawę grobowca. Była ona częściowo zniszczona przez pochówki zwierzęce oraz okop z II wojny światowej. Długość grobowca II wynosiła ok. 20 m.

Cmentarzysko kultury przeworskiej.

Odkryto dalszych 20 grobów ciałaopalnych: popielnicowych i jamowych w północnej i północno-zachodniej części stanowiska. Należy zwrócić uwagę na odsłonięcie grobów, w większości ubogich, z małą popielnicą — kubkiem oraz jamowych z niewielką ilością kości, prawie całkowicie pozbawionych wyposażenia grobowego.

W północnej części stanowiska, gdzie odkryto najwięcej ubogich grobów, w warstwie piasku znaleziono drobne fragmenty ceramiki stwej i terra sigillata.

W północno-zachodniej partii stanowiska uchwycono skraj warstwy ciałaopalenia, w której wyeksplorowano dużo ułamków ceramiki oraz niewiele drobnych fragmentów przepalonych kości.

Cmentarzysko kultury przeworskiej datuje się na okres: od schyłku młodszego okresu przedrzymskiego do późnego okresu rzymskiego.

Pochówki zwierzęce.

W tym sezonie rozkopano 5 pochówków zwierzęcych w formie owalnych w zarysie i niekowanych w przekroju jam, zawierających szczątki zwierząt, najprawdopodobniej samych psów.

Na szczególną uwagę zasługuje pochówek 10, w którym natrafiono na kości kilku osobników, rozrzucone na różnych głębokościach. W jamie tej wyeksplorowano również 2 całe naczynia gliniane: jedno stojące, a drugie położone na boku. Wewnątrz drugiego naczynia pod warstwą fragmentów ceramiki odkryto szkielet dziecka (piodu).

W związku z odkryciem szkieletu ludzkiego oraz ceramiki o formach zbliżonych do naczyń średniowiecznych na obecnym etapie opracowywania materiałów ze stanowiska w Grzybowie niemożliwa jest właściwa interpretacja funkcji oraz dokładna chronologia pochówków zwierzęcych.

Badania na stanowisku 1 w Grzybowie zostały zakończone, dokumentacja polowa złożona w BBIDZ w Tarnobrzegu, a materiały z badań po opracowaniu będą w całości przekazane do Muzeum Okręgowego w Sandomierzu.

Kamienna Stara, gm. Dąbrowa Białostocka woj. białostockie St. 18 AZP 25-88/57

Konserwator Zabytków Archeologicznych w Białymstoku

Badania prowadził mgr Jerzy Maciejczuk. Finansował WKZ w Białymstoku. Pierwszy sezon badań. Obozowisko ludności kultury niemieńskiej z neolitu.

Stanowisko odkryte zostało podczas badań powierzchniowych w 1987 r. Położone jest na stoku terasy nadzalewowej rzeki Kamiennej — lewego dopływu Blebrzy.

Przeprowadzone badania miały na celu określenie stopnia niszczenia stanowiska, jego charakteru i uściślenia chronologii. W trakcie badań okazało się, że stanowisko jest w poważnym stopniu zniszczone intensywną i głęboką orką. Materiał zabytkowy wystąpił prawie wyłącznie w warstwie oraniny, pod którą znajdował się gliniasty i żwirowaty calec. Jedynie

w środkowej części wykopu wystąpił bruk kamienny o zarysie w przybliżeniu owalnym. Materiał zabytkowy stanowiły niemal wyłącznie znalezisko krzemienne (m.in. trójkątny grocik, drapacze, wióry retuszowane). Materiał ceramiczny, silnie rozdrobniony, stanowiło kilkanaście fragmentów, w tym dwa ornamentowane. Natrafiono też na kilka fragmentów przepalonych kości. Łącznie przekopano 30 m².

Materiały i dokumentacja znajdują się w MO w Białymstoku.

**Karmanowice, gm. Wąwolnica
woj. lubelskie St. 35 AZP
75-77/98**

**Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej
Katedra Archeologii w Lublinie**

Badania prowadziła mgr Jolanta Nogaj-Chachaj. Finansował UMCS oraz WKZ w Lublinie. Czwarty sezon badań. Cmentarzysko ludności kultury pucharów lejkowatych.

Prace wykopaliskowe prowadzono w najbardziej zagrożonej zniszczeniami części stanowiska. Badaniami objęto obszar 146 m². Odkryto 10 nowych grobów szkieletowych oraz konstrukcję kamienną o kształcie zbliżonym do trójkąta. W 10 obiektach natrafiono na szkielety 18 osobników (w tym 10 dzieci). W czterech wypadkach pochówki dzieci towarzyszyły szkieletom osobników dorosłych. W trzech grobach znaleziono wyposażenie w postaci naczyń i narzędzi krzemiennych.

Zniszczoną konstrukcję kamienną o kształcie zbliżonym do trójkąta i wymiarach 8 metrów długości i szerokości podstawy około 2 metrów odkryto na głębokości około 20 cm od powierzchni gruntu. Pod pokrywą z bruku wapiennego nie odnaleziono obiektów grobowych. W dniu rowu przylegającego od północy do konstrukcji kamiennej natrafiono na grób 38/90. Wypełnisko jamy grobowej stanowił rudobrazowy less z licznymi przemykami wapiennymi, a także zaobserwowano smugi przepalanej czarnej ziemi i węgla drzewnych. W przydennej partii grobu, ponad bardzo rozłusowanymi kośćmi osobnika dorosłego natrafiono na dwa naczynia: amforę z ornamentem plastycznych wąsów przy uchach, zakończonych owalnymi guzkami oraz flaszkę z kryzą.

Równie ciekawy jest grób 35/90. Pod dwoma warstwami bruku wapiennego znajdował się szkielet osobnika dorosłego oraz dwa szkielety dzieci. Dorosły zmarły ułożony był na wznak, w pozycji wyprostowanej, z głową zwróconą ku zachodowi. Zaburzony układ anatomiczny szkieletów dzieci wskazuje na złożenie ich zwłok do grobu z podkurczonymi nogami. Dwa fragmenty wtrórków z krzemienia wołyńskiego stanowiło wyposażenie jamy grobowej.

Obstawa kamienna grobu 40/90 pojawiła się już na głębokości 10 cm od powierzchni ziemi. Pod pierwszą warstwę kamieni znajdował się szkielet dziecka. Dalsza eksploracja obiektu doprowadziła do odsłonięcia na głębokości 50 cm szkieletu dorosłego mężczyzny. Zmarłego ułożono w pozycji wyprostowanej, głową w kierunku zachodu, twarzą ku południowi. Po lewej stronie czaszki złożono flaszkę na nóżkach oraz amforę z ornamentem w postaci plastycznych, nacelnanych wąsów pod uchami, zakończonych wypukłymi guzkami i odciskiem jednodzielnego sznura i zygzaków pod wylewem. Układ szkieletu dziecka i osobnika dorosłego zdaje się sugerować niejednoczesne złożenie do grobu zwłok. Pod obstawą z bruku kamiennego, nieopodal głowy zmarłego odkryto ślady ogniska. Jego wypełnisko stanowił less czarno-szary, przemieszany z drobnymi fragmentami węgla drzewnego i rozdrobnionej, pomarańczowej polepy oraz drobnych, przepalonych kości, fragmentów ceramiki i narzędzia krzemiennego.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Katedrze Archeologii UMCS.

Badania będą kontynuowane.

**Kichary Nowe, gm. Dwikozy
woj. tarnobrzeskie St. 2 („Pole
Bolenia”) AZP 88-73/18**

**Polska Akademia Nauk Instytut
Historii Kultury Materialnej Zakład
Metodologii Badań Archeologicznych
w Warszawie**

Badania prowadziła mgr Hanna Kowalewska-Marszałek przy udziale mgr Doroty Cyngot. Finansowały: BBIDZ w Tarnobrzegu oraz IHKM PAN. Czwarty sezon badań. Cmentarzysko neolityczne i z wczesnego okresu epoki brązu.

Celem badań była szczegółowa eksploracja kolejnych partii grobowca o konstrukcji megalitycznej i rozpoznanie jego najbliższego otoczenia, wyjaśnienie szczegółów konstrukcyjnych i funkcjonalnych, weryfikacja dotychczasowych ustaleń na temat jego przynależności kulturowej.

Pracami objęto cały obszar ubiegłoroczny (z niewielkimi zmianami); łączna powierzchnia wykopu wynosiła 250 m².

Ze względu na duże wymiary grobowca (ca 19 x 5 m) i jego złożony charakter, podzielono go profilami na 10 części, które eksploruje się kolejno. Zakończono kopanie 4 spośród nich, a 3 dalsze przebadano częściowo. Ogółem przebadano ponad połowę całego obiektu, wyeksploro-